

ELOGIU PĂRINTELUI ALEXEI MATEEVICI

AN EULOGY TO FATHER ALEXEI MATEEVICH

Angela BUJAG

Abstract: *The author reports about the activities carried out during the festival dedicated to Alexei Mateevici, the father of Romanian language. 129 years have passed since the poet's birth on March 27, 2017. On this occasion at the school in Dondușeni that bears his name occurred the seminar of teachers of Romanian and literature language from district. A recital of poems from the poet's work attended by the V-VIII grade students was organized on March 28th.*

Key words: *ALEXEI MATEEVICI Theoretical High School in Dondușeni, festival, poet, speech, nation, history*

*Ce minune că s-a născut pe plaiurile mioritice.
Ce întâmplare că liceul nostru-i poartă numele:
Liceul Teoretic „ALEXEI MATEEVICI”!*

Pe data de 27 martie 2017 s-au împlinit 129 de ani de la nașterea părintelui Limbii noastre -Alexei Mateevici. Astfel, în lăcașul cunoștințelor din raionul Dondușeni, ce-i poartă numele, luna martie s-a transformat într-un adevărat festival dedicat cucernicului părinte Alexei Mateevici.

A demarat lunarul la 22 martie cu seminarul profesorilor de limba și literatura română din raion, al cărui organizator și moderator a fost profesoara Larisa Grubii.

La 28 martie a fost organizat un recital de poezii din opera poetului, la care au participat elevii claselor a V-a- VIII-a. Au fost recitate, înscenate fragmente din opera nemuritoare a scriitorului, dar și creații dedicate poetului. Activitatea l-a avut invitat pe părintele Mateescu V. de la biserica *Sfântul Nicolae*, care și-a făcut studiile în același Seminar în care, pe timpuri, a studiat și autorul nemuritoarei poezii „Limba noastră” și care le-a vorbit elevilor despre atmosfera Seminarului.

Estafeta a fost preluată de clasele liceale, la 31 martie, prin activitatea extracurs cu genericul „Alexei Mateevici - preotul limbii noastre”. Spectatorii s-au delectat cu interpretări inedite: Bunea Ana-Maria și Popov Gabriel, cl.a XII-a - manifestul lui Andrei Ioniță „Cântă cucu bată-l vina”. Nu s-au lăsat nici bobocii din clasa a X-a „B” Chizim Cezar și Chiril Mihai din a X-a „A”, care au interpretat cântecul „Zorile se aprind” într-o manieră deosebită. Festivitatea a fost marcată de „Cartea de vizită” a liceului, frumoasa „Ciuleandra”, dansată de elevii clasei a VIII-a „B”, care, prin „arta piciorului”, în cel mai frumos mod au pus în lumină caracterul național. Cântecul „Moldovenii s-au născut”, interpretat de Crijanovschi Petru, Popov Gabriel și Chiril Mihai, a sculat sala în picioare și a adus un val de aplauze.

Finalul acestei sărbători a fost înfrumusețat de o horă, ce a unit toți liceenii în numele graiului, patriei și al neamului - valori promovate de Alexei Mateevici.

Se spune că întâlnirile de suflet nu sunt niciodată întâmplătoare și că ele se pot petrece oricând și oriunde. Apogeul acestui lunar a fost în prag de Paște, într-o dimineață însorită de 4 aprilie când, în cadrul seminarului raional al bibliotecarilor școlari din raion, a avut loc întâlnirea cu scriitoarea Claudia Partole.

<https://www.facebook.com/1165577380219080/videos/1171073893002762/>,
TRM - Mesager 08 aprilie 2017 <http://trm.md/ro/regional/elevii-din-donduseni-la-o-intalnire-cu-scriitoarea-claudia-partole/>

Într-o atmosferă caldă, colocvială, dna Vacarciuc Galina, bibliotecara liceului, a deschis întâlnirea, prezentând oaspeții de onoare, doamna Claudia Partole (poetă și prozatoare ce a semnat pe parcursul anilor poezie, eseu, piese radiofonice și de teatru, literatură pentru copii, romane, impunându-se cu noi viziuni în literatura română basarabiană), doamna Victoria Tomuz (prezentatoarea emisiunii pentru copii de la Radio Moldova).

Activitatea a fost desfășurată în parteneriat cu profesoara de limba și literatura română, doamna Larisa Grubii, căreia îi aparține ideea acestei frumoase întâlniri, și cu doamna Dorina Bursuc, învățătoare la ciclul primar.

Întâlnirea a continuat cu intervenția doamnei Grubii Larisa, profesoara care își pune sufletul pe tavă cu fiecare lecție de română, cu fiecare pas făcut prin liceu. Dumneaei, după ce a familiarizat publicul cu Universul creației doamnei Partole, a făcut invitație într-o călătorie fantastică cu personajele scriitoarei, îndrumându-i pe cei prezenți să asculte impresiile de lectură ale discipolilor dumneaei.

„...Acum, după ce am învățat lecția smereniei, știu: cu cât mai departe te duci de casă, cu atât mai mare devine dorul. Secvență ce conține mesajul întregii opere „Viața unei nopți sau Totentanz” de Claudia Partole. Această lucrare abordează tema înstrăinării noastre naționale, situația gravă în care a ajuns poporul nostru”...sunt câteva impresii de lectură ale elevei clasei a XII-a, Solomca Gabriela.

Am avut prilejul de a intra, împreună cu doamna Bursuc Dorina și elevii dumneaei din clasa a IV-a, în lumea minunată a copilăriei. Micii ștregari, în straie de zile mari, au recitat, înscenat și cântat poeziile doamnei Partole, „O furnică”, „Mățu-Motănilă”, „Valuri berbecuți”, „Diminețile Ioanei”, „Ziua îi cât o viață”, „Mămăliga” etc. Acompaniați de profesoara de educația muzicală, doamna Dina Cordulean, elevii au împărțit, prin emoția versului, mirosul cel mai drag al mămăligii ca o lună! Am apreciat și versurile pline de umor ce ne creează dispoziție și voie bună, rămânând profund impresionați de talentele copiilor.

Scriitoarea Claudia Partole îi învață pe copii să-l iubească pe Dumnezeu, să-și iubească părinții, neamul, istoria, iar drept răspuns la aceste sacre învățăminte și-a văzut, în scenă, nepoții de pe vară, Elisei, Iustina și Alexandra Lisnic, care le-au explicat copiilor mai mici, prin versurile scriitoarei, de unde venim pe lume. Surprizele au continuat când scriitoarea și-a strâns în brațe chiar propria verișoară, dna Maria Lisnic, depănând împreună cu ea amintirile trecutului.

Vibrante au fost și discursurile fetelor din liceu, Ana-Maria Bunea, Paulina Chiriac, Alina Ionașcu, Anastasia Rusanovschi, în care și-au exprimat părerea față de textele scriitoarei. „Noi, oamenii, ar trebui să fim mai buni și ar trebui să învățăm multe de la cei ce nu cuvântă din jurul nostru”, a menționat Ana Ungureanu, redând fragmente din „Viața unui câine”.

În fața celor prezenți a avut loc și o premieră absolută, a fost jucată piesa în baza povestirii „Lanternă” (în roluri : bunicul - I. Rîșchitor, nepotul - M. Chirnicinii), iar după altă povestire a fost turnat filmul de scurt metraj „Duminică” (în roluri: soacra - M. Bordeian, nora - D. Dvornic, feciorul - D. Bunea, unchiul C. Bercutov) <https://m.facebook.com/groups/1141462522653998?view=permalink&id=1141570535976530&>.

Elevii au dat dovadă de o cunoaștere aprofundată a operei distinsei scriitoare, etalându-și, prin jocul actoricesc, măiestria de a transmite mesajul acestora. Ca urmare, doamna Grubii i-a îndemnat pe toți să fie mai buni, mai îngăduitori și iertători, iar doamna bibliotecara, Vacarciuc Galina, i-a chemat la lectură, vorbindu-le despre Campania Națională de promovare a lecturii „Să citim împreună!”, ediția 2016, din care fac parte și cărțile „Trandafirul pustiului”, de Claudia Partole, „Nuca lui Newton”, de Iulian Filip, „Cu gândul la tine”, de Aurelian Silvestru.

Din interviul imaginar cu scriitoarea, improvisat de elevele Bunea A. M. și Ionașcu A. am aflat că „a scrie” pentru doamna Partole înseamnă „a fi turnător de sine”, că omul trebuie „să asculte prostul, dar să-și facă cuib lângă înțelept...”

Un val de puternice emoții a adus în sală scrisoarea, scrisă, în urma lecturii romanului „Trandafirul pustiului” de profesoara de limba și literatura română, dna Ina Cucuetu, către personajul Claudia Pilat. /1/

Spre final, invitata a oferit o magistrală mărturie a simțirii sale de copil, tânăr și adult, născând astfel în mintea elevilor întrebări ce suscită pasiune și dragoste de carte, viață și semeni. „În ochii voștri îmi vad copilăria, adolescența, acești ochi ai voștri ar putea fi ai străbunilor, ai dăcilor sau romanilor...Voi sunteți visul realizat al părinților voștri...Să umblați întotdeauna așa de frumoși, așa cum v-ați îmbrăcat astăzi cu frumusețe, ca să veniți la întâlnirea cu mine”, apoi a adus răspuns la toate întrebările elevilor.

În încheiere, elevii clasei a V-a A au recitat, într-un glas, poezia. „Am putea să fim mai buni”, iar doamna Grigoriev Gulinara, directoarea liceului, a adus mulțumiri invitaților și cuvinte clade în adresa dumnealor.

O imagine care va rămâne, probabil, mereu în mintea celor prezenți la activitate... O întâlnire de neuitat... Și, cred că nu exagerez, afirmând, o colaborare bazată pe respect și admirație!

Organizatorilor nu le putem dăruia drept ofrandă decât aplauze, flori și câte un Mulțumesc din adâncul sufletului!

Articol în „Literatura și Arta”, Nr.16(3737) din 20 aprilie 2017, pag.6 <https://drive.google.com/file/d/0ByA7Kci8VpxBMHdiUWFInNzPO0U/view> ; în gazeta raională „Pasul Nou”, Nr.15 din 21 aprilie 2017. pag.4.

Ina Cucuetu, profesoară de limba și literatura română : Scrisoarea, scrisă, în urma lecturii romanului „Trandafirul pustiului” către personajul Claudia Pilat. 4 aprilie 2017, or. Donduseni

Draga Claudia,

Îmi lipsești mai mult ca oricând! Sertarul mi-e plin de mesaje (către tine), pe care ard de nerăbdare să ți le expediez. Mă întreb: vei putea să-mi răspunzi?

Află, în primul rând, că voi călători pe urmele tale, pe mare și pe uscat, doar ca să gădesc trandafirul pustiului, să ating și eu cu sufletul urmele Lui...

Sper din toata inima să-mi vorbești despre noile tale descoperiri, să ne bucurăm împreună de succesele noastre.

Să ai toată aprecierea și respectul!

Te sărut și aștept răspunsul tău.

Cu drag și prețuire, I.

E minunat când un copil citește o carte, când trăiește emoțiile personajului din operă, când știe să le împărtășească. Elevii din LT „Alexei Mateevici” din or.Donduseni, profesorii și bibliotecarii școlari din toate instituțiile școlare au avut ocazie nu doar să treacă prin paginile cărților, dar și să stea de vorbă cu autoarea acestor cărți - Claudia Partole. Consider că este unul dintre miracolele care i se pot întâmpla unui cititor - să întâlnească un scriitor, cărțile căruia le are în biblioteca personală. Să-l salute , să-l descopere nu numai prin intermediul lecturii operelor sale, ci și prin dialogul direct cu el, să-l descopere ca om și ca scriitor. Întrebări cu duiumul, scenete și poezii recitate de copii, impresii împărtășite în urma lecturii, iar la final autografele autoarei - cred

că toate acestea vor face ca în memoria elevilor care au participat la întâlnire să-și găsească loc valorile umane.

Aduc sincere mulțumiri și recunoștință doamnelor Grubii Larisa, Grigoriev Gulnara, Vacarciuc Galina care au contribuit considerabil la organizarea și desfășurarea acestei frumoase întâlniri. O activitate reușită, un efort pe măsură, o amintire plăcută pentru cei prezenți, fapt demonstrat de aprecierile elevilor, bibliotecarilor școlari, profesorilor.

Sunt convinsă că această activitate a avut un efect pozitiv și ne-am dori ca și pe viitor să avem ocazia de a vorbi direct cu oameni de o asemenea calitate, cu oaspeți de seamă, care reprezintă cultura țării noastre.

Fotografii: https://www.facebook.com/pg/Liceul-Teoretic-Alexei-Mateevici-1165577380219080/photos/?tab=album&album_id=1172751572834994

